

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 octombrie 2019, în privința inculpaților

***Puiu Dumitru XXXXX**, născut la
XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Cîrjeu Petru XXXXX**, născut la
XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare, 06.07.2018 – 01.08.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>21.08.2019 – 24.10.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>09.01.2020 – 04.03.2020.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 01 august 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Puiu Dumitru a fost condamnat în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de *probă* de 3 ani.

Cîrjeu Petru a fost condamnat în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de *probă* de 3 ani.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Puiu D., fiind încorporat în serviciul militar în termen de către Secția administrativă Ialoveni la 25 iulie 2017, și exercitând serviciul militar în grad de soldat al plutonului 2 Compania 312 infanterie batalionul 31 al Brigăzii 3 infanterie motorizată a Ministerului Apărării, la 12 mai 2018, exercitând lucrări la restabilirea câmpului de ținte, în jurul orei 10.00, în scopul dezertării de la serviciul militar, acționând intenționat și de comun acord cu militarul Cîrjeu P., a părăsit samavolnic locul exercitării serviciului militar, câmpul de ținte al Brigăzii 3 infanterie motorizată și a lipsit până la ora 22.30 a aceleiași zile.

Acțiunile inculpatului Puiu D. au fost încadrate în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca dezertarea, adică părăsirea unității militare sau a locului de serviciu în scopul eschivării de la serviciul militar, săvârșită de către un militar, acțiuni săvârșite de două persoane.

Cîrjeu P., fiind încorporat în serviciul militar în termen de către Secția administrativă Ialoveni la 25 iulie 2017, și exercitând serviciul militar în grad de soldat al plutonului 2 Compania 312 infanterie batalionul 31 al Brigăzii 3 infanterie motorizată a Ministerului Apărării, la 12 mai 2018, exercitând lucrări la restabilirea câmpului de ținte, în jurul orei 10.00, în scopul dezertării de la serviciul militar, acționând intenționat și de comun acord cu militarul Puiu D., a părăsit samavolnic locul exercitării serviciului militar, câmpul de ținte al Brigăzii 3 infanterie motorizată și a lipsit până la ora 22.30 a aceleiași zile.

Acțiunile inculpatului Cîrjeu P. au fost încadrate în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca dezertarea, adică părăsirea unității militare sau a locului de serviciu în scopul eschivării de la serviciul militar, săvârșită de către un militar, acțiuni săvârșite de două persoane.

Instanța a reținut că inculpații au recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, fiind de acord cu calificarea și probele administrate, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 70 alin. (3¹), 75 Cod penal, că inculpații au săvârșit o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani, că au recunoscut pe deplin vinovăția și s-au căit sincer, anterior nu au fost condamnați, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, potrivit referinței de serviciu se caracterizează negativ, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante, că la momentul săvârșirii infracțiunii aveau vârsta de 20 ani.

Ori, potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul țării și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Conform art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 ani până la 21 de ani, maximum pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea

săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Astfel, fiind stabilite noi limite ale pedepsei, de la 2 ani și 4 luni până la 4 ani și 8 luni închisoare, în corespundere cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și aplicând prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, cu reducerea a 1/3 a pedepsei din limita maximă stabilită de 4 ani și 8 luni închisoare, limitele noi fiind de la 3 ani și 2 luni până la 2 ani închisoare.

Totodată, în circumstanțele în care inculpații au recunoscut vina și au manifestat căință sinceră, instanța a concluzionat că reeducarea și corectarea acestora este posibilă fără izolare de societate, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

3. Procurorul în Procuratura raionului Cahul, Viorica Marga, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința lui Puiu D. și Cîrjeu P. în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, art. 70 alin. (3¹), 90¹ alin. (3) Cod penal, art. 364¹ alin. (8) CPP, să fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni în penitenciar de tip semiînchis cu suspendarea parțială a pedepsei pe un termen de probă de 9 luni.

Apelanta a invocat că instanța nu a argumentat motivele care ar dovedi că pedeapsa stabilită inculpaților va duce la restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea acestora, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și va atinge scopul prevăzut la art. 61 Cod penal, iar pedeapsa stabilită inculpaților nu corespunde faptelor comise, circumstanțelor stabilite și personalității inculpaților.

3.1. Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat apel suplimentar, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților să le fie stabilită pedeapsa de a câte 2 închisoare, fiecare, iar conform art. 90¹ Cod penal, să execute pedeapsa de 1 an închisoare în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 1 an închisoare să fie suspendat pe un termen de probă de 2 ani.

Apelantul a indicat că instanța de fond a aplicat incorect și ilegal regulile pentru individualizarea pedepsei, identificând limitele pedepsei cu închisoare fixate în art. 371 alin. (2) Cod penal, ulterior făcând reducerea limitelor pedepsei conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, apoi aplicând prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal.

Instanța de fond a omis criteriile de individualizare a pedepsei, deoarece nu a studiat și nu a analizat multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele prezentate care caracterizează personalitatea inculpaților, din care rezultă temeinic posibilitatea liberării de executarea pedepsei penale. Ori, recunoașterea vinovăției și căința sinceră sunt suficiente pentru adoptarea concluziei respective.

3.2. A declarat apel și avocata Mariana Turculeț, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Cîrjeu P. să-i fie aplicată o pedeapsă minimă, nonprivativă de libertate.

Apelanta a invocat că inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția și s-a căit sincer, cauza a fost examinată în corespundere cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, acesta se caracterizează pozitiv, la momentul săvârșirii infracțiunii avea vârsta de 20 ani, iar instanța de fond, fără a aprecia circumstanțele atenuante existente, i-a stabilit acestuia o pedeapsă prea aspră.

3.3. Avocata Alla Chebac, la fel, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Puiu D. să-i fie stabilită o pedeapsă minimă, cu aplicarea art. 79 Cod penal.

Apelanta a indicat că inculpatul este la prima abatere de la lege și, fiind încadrat în serviciul militar, a părăsit unitatea militară, doar pentru a merge la magazin. Iar la momentul săvârșirii infracțiunii nu avea vârsta de 21 ani.

Astfel, instanța de fond urma să aplice prevederile art. 79 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă minimă prevăzută la art. 70 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea termenului minim de probă, indicat la art. 90 alin. (2) Cod penal.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 24 octombrie 2019, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Puiu Dumitru și Cîrjeu Petru, în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, le-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, pentru fiecare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei le-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a stabilit pedeapsa aplicată fiecărui inculpat, cu 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art. 90 Cod penal, le-a suspendat condiționat pedeapsa pe un termen de probă de 3 ani.

Ori, instanța de fond incorect a individualizat pedeapsa inculpaților, urmând să stabilească limitele de pedeapsă ce urmează a fi aplicată în temeiul art. 70 alin. (3¹) Cod penal, având în vedere că termenul maxim al închisorii prevăzut de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, se reduce cu 1/3 și ulterior, se aplică prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, sancțiunea art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani.

La stabilirea pedepsei inculpaților, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 75, 70 alin. (3¹) Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestora, de persoana celor vinovați, de circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora, concluzionând ca fiind rațională stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de 2 ani, fiecăruia, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, conform art. 90 Cod penal.

Ori, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului. Astfel, termenul de probă stabilit de prima instanță de 3 ani nu este necorespunzător și echitabil, fiind prea mare, fiind rezonabil și necesar aplicarea termenului de probă de 1 an fiecărui inculpat.

5. Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei și

dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că la stabilirea pedepsei, atât instanța de fond, cât și cea de apel au interpretat eronat regulile de individualizare a pedepsei și au liberat neîntemeiat inculpații de pedeapsă, aplicând în privința acestora prevederile art. 90 Cod penal.

Infracțiunea comisă de inculpați este una gravă, iar instanțele de fond și de apel nu au indicat circumstanțele atenuante sau circumstanțele importante și care sunt efectele acestora și posibilitatea aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei.

Ori, instanțele de fond și de apel incorect au dispus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal la stabilirea pedepsei.

Obiectul juridic special al infracțiunii îl constituie relațiile sociale cu privire la ordinea și disciplina militară, a căror desfășurare și dezvoltare normală este asigurată prin prezența militarului, în mod permanent, la unitatea, formațiunea sau serviciul din care face parte. Mai mult, inculpații se caracterizează negativ și s-au prezentat la unitatea militară în stare de ebrietate alcoolică.

Pe lângă aceasta, nu este clară poziția instanței de apel referitor la soluția de admitere a apelurilor procurorilor.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, în cazul în care în rechizitoriu este indicat că: „*Circumstanțe, prevăzute de art. 77 Cod penal ce agravează răspunderea... n-au fost stabilite*”, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpaților, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 70 alin. (3¹), 75, 90 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori

agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpaților în corespundere cu prevederile legale, or, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele cauzei penale, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de consecințele acesteia, de comportamentul inculpaților, de lipsa circumstanțelor agravante, de persoana acestora, că au recunoscut vina integral, s-au căit sincer de cele săvârșite, anterior nu au fost judecați și au o vârstă tânără, conștientizând gravitatea faptelor comise, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile acuzării (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. din prezenta decizie*, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde

motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că s-au aplicat inculpațiilor pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 octombrie 2019, în privința inculpațiilor Puiu Dumitru XXXXX și Cîrjeu Petru XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 aprilie 2020.

Președinte
 Judecători

Iurie Diaconu
 Liliana Catan
 Ion Guzun